

دىڭ جۇڭشيا :

سۈيەگم كۈلگە اينالسا دا، مۇراتىمىنان اينىمايمىن

ساقشى خۇنان باس اترەتى چىنجوۋ تارماق اترەتى بىچاڭ ورتا اترەتىنىڭ ورنىباسار بانجاڭى بىچاڭ زۇڭو مىنالاردى ۋېلدىردى : ارداڭغر قۇربان- داردىڭ رۇچىن بەلسەندىلىكپەن جالعاستىرپ جانە اسقاقتاتىپ، ادالدىغىم مەن نىستىق قانىمىم ارقىلى مىندەت - بورىشىمدى امالياتتا ايگىلەيمەن.

دىڭ جۇڭشيا، 1894 - جىلى 10 - ايدا دۇنيەگە كەلگەن، خۇناننىڭ بىچاڭنان. 1914 - جىلى خۇنان جوعارى دارەجەلى شىفان مەكتەبىنە قايىلدىانغان، 1917 - جىلى بەيجىڭ داشۋەسنىڭ ادەبىيەت فاكۇلتە- تىنە قايىلدىانىپ، كەيىن فىلوسوفيا فاكۇلتەتىنە اۇنىسپ وقىعان. 1919 - جىلى 4 - مامىر قوزغالىسنا قاتنى- سىپ، بەيجىڭ وقۇشلار بىرلەستىگىنىڭ جالپى سىتىر القاسى مىندەتىن وتىپ، جاۋجىياوۋ عىماراتىن ورتىۋ ارەكەتىنە قاتنىساقان. 1920 - جىلى 3 - ايدا لي داجاۋ- دىڭ باشلىىلىغىندا دىڭ جۇڭشيا، گاۋ جۇنىۋي قاتار- لىلار باستاپ بەيجىڭ داشۋەسنىڭ ماركسىزم ۋىلى- مەن زەرتتەۋ قوعامىن ۋىمىداستىردى. سول جىلى 10 - ايدا ماركسىزم ۋىلىمەن زەرتتەۋ قوعامىنىڭ مۇشەلە- رى تىرەك بولپ، بەيجىڭدەڭى كوممۇنىستىك پارتى- تە نىڭ العاشقى مەزگىلدەڭى ۋىمىن قۇرۇدى باستاپ، لي داجاۋ شۇجى بولپ، دىڭ جۇڭشيا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىاسىنىڭ ەڭ رەتدەڭى پارتيا مۇ- شەلەرىنىڭ بىرىنە اينالدى.

1920 - جىلى 4 - ايدان باستاپ دىڭ جۇڭشيا ۇزاق ۋاقىت بويى بەيجىڭ چاڭشىندايىندا جۇمىشى- لار قوزغالىسىمەن اينالىسىپ، جۇمىشىشلار ەڭبەكپەن ۋىلىم بەرۋ مەكتەبىن جۇرگىزىپ، جۇمىشىشلار ۋى- مەن قۇرىپ، سولتۇستىكتەڭى جۇمىشىشلار قوزغالىس- نا قىرۋار تىرەكتى كۇش تارىيەلەپ بەردى. 1922 -

سۇ جاۋجىڭ:

100 جىلمەن جالعاسىپ كەلە جاتقان قىزىل رۇچ

قىستاعىنداى جاۋجىڭ ەسكەرتكىش مەكتەبىتىنە شىعېپ جاتتى. وسى ۋىر قىزىل تارىبە ساباعان 5 - جىلدىقىنىڭ 1 - كلاسى، ياعنى ”سۇ جاۋجىڭ (I) - كلاسى“ وقىپ جاتقان ەدى.

جاز باسنىدا تاڭجىياۋان قالاشىعى چى - اۋ قىس- تاغىندا گۇلدەر قۇلىرىپ، ۋشوپ جايقالا وسكەن. 1885 - جىلى جۇڭگو جۇمىشىشلار قوزغالىسىنىڭ اي- گىلى باسشىسى سۇ جاۋجىڭ وسى ارالداى كەدەي وتباسىندا دۇنيەگە كەلگەن. ونىڭ بايرىعى تۇراعنىڭ جانىنداى الاڭدا سۇ جاۋجىڭنىڭ ۋمۇسىنى ۋن - ۋنۇد سىز قاسقايمپ تۇر.

سۇ جاۋجىڭنىڭ بايرىعى تۇراعى جىم - جىرت ۋارى تار كوشەنىڭ تۇكىرىنىدە، ۋىيدىڭ الدىنداى شاعىن اۋلا الاسا داۋالەيمەن قورشالىپ، كىشكەنتاي قاقپا شاتىرشامى سالىنعان. تەڭجىل - تەڭجىل داۋال بەدەرى سان وزگەرىستى باستان كەشىرگەن زامان- نان سىر شەرتىپ تۇرعانداى.

1903 - جىلى 18 جاستاعى سۇ جاۋجىڭ كۇن كورىس ۋشىن شياڭگاڭداى شەتەل كەمەسىندە قارا جۇمىشىسى بولپ سىتىيدى ۋارى توڭڭەرىس ۋشىن

100 جىلدىق كۇرەس جولىندا جانجا سابارغا اتتالايىقى . ايگىلى قايىرلىكتەلەر

قاتىناسىپ، ۋماجلىس تۇراقتاندىرعان جەر رەفورما- سىن جۇرگىزۋ جانە قارۋلى كوتەرىلىس باعىتىن باتىل قوللاپ، ورتالىقتىڭ ۋاقىشسا ساياسى بىۋروس- نىڭ كاندىدات مۇشەسى بولپ سايلاندى. 1928 - جىلى 3 - ايدا ماسكەۋگە بارپ، قىزىل جۇمىشىسى - قىزمەتكەرلەر بىتتەرناتسىونالى 4 - رەتكى ۋاكىلدەر قۇرىلتايىنا قاتنىاسىپ، جۇڭخۇا مەملەكەتتىك باس جۇمىشىسى ۋىمىنىڭ قىزىل جۇمىشىسى - قىزمەت- كەرەلەر بىتتەرناتسىيونال ۋاكىلىسى بولپ تاغايىندىلدى.

1930 - جىلى 7 - ايدا دىڭ جۇڭشيا ماسكەۋ- دەن رەتلىقايغا قايتىپ كەلدى. كوپ وتپەي ورتالىق ونى ورتالىقتىڭ ۋاكىلى رەتىندە خۇنان، خۇبەي، شي - ان بازارىسنا جىبەرىپ، خۇنان، خۇبەي، شي - ان ەرەكشە كومىتەتىنىڭ شۇجىلىگىنە، قىزىل ارمىيا 2 - جۇنتۇانىنىڭ (كەيىن قىزىل 3 - ارمىياسى بولپ وزگەردى) جىڭۇلىغىنا، الدىڭعى شەپ كومى- تەتىنىڭ شۇجىلىگىنە، ورتالىق توڭڭەرىستىك اسكەرى سىتىر كومىتەتىنىڭ مۇشەلىگىنە تاغايىنلاپ، حى لۇڭ، جوۋ يىچۇندەرمەن بىرگە خۇنان، خۇبەي، شي - ان- دىعاى قارۋلى كۇرەستەرگە باشلىق ەتتى. 1932 - جىلى شاڭجىايعا قايتىپ كەلىپ، جاسىرىن كۇرەستى جالعاستىرىپ، مەملەكەتتىك قىزىل ۋوزارا كومەكتەسۇ باس قوعامىنىڭ مەڭگەرۋشىسى، قوسىمىشا پارتيا - وداق شۇجى مىندەتىنە تاغايىندىلدى.

1933 - جىلى 5 - ايدا دىڭ جۇڭشيا شاڭجىايدا قىزمەت سىتىپ جۇرگەندە تۇقىندالا سالىسىمەن ساقىتىنلار جاعىننان سالاۋاتى اشكەرەلەندەدى. بىچاڭ جىبەشى بۇدان خابارلى بولغاننان كەيىن ۋوزى تىككە تەكتەيدى ۋارى دىڭ جۇڭشيانى دەرەۋ نانچىڭ گوھىنداڭ جاندارىمدار قولباسلىق شتابى تۇرمەس- نە اپارۋعا بۇيرىق تۇسىردەدى. تۇرمەدە ول كوممۇنىستەردىڭ مىزمەياس سەنىمى جانە بولاتتاي جىگەرىمەن جاۋدىڭ مول اقشامەن شىرعالاۋنا جانە راقىمسىز قىناپ، قورلاۋنا توتەپ بەردەدى. ول تۇر-

دى - كەيىندى مەملەكەتتىك باس جۇمىشىسى ۋىمىى دايىندىق كومىتەتىنىڭ مۇشەسى، جۇڭخۇا تەڭىزشلەر جۇمىشىسى ۋىمىى بىرلەسكەن باس ۋىمىنىڭ باىستىعى، مەملەكەتتىك باس جۇمىشىسى ۋىمىى اتقارۋ كومىتەتىنىڭ باىستىعى مىندەتىن وتەيدى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارت- ياسىنىڭ 5 - قۇرىلتايىندا سۇ جاۋجىڭ ورتالىق كومىتەت- تىڭ مۇشەسى، ساياسىي بىۋرونىڭ كاندىدات مۇشەسى بولپ سايلاندى؛ پارتيانىڭ 7 - تامىز ماجىلىسىندە جانە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىاسىنىڭ 6 - قۇرىلتايىندا تۇگەلدەي پارتيا ورتالىق كومىتەتى ساياسىي بىۋروس- نىڭ مۇشەسى، تۇراقىتى مۇشەسى بولپ سايلاندى.

قاتاڭ كۇرەس ورتاسىندا ۇزاق ۋاقىت بويى جان اياماي سىتىگەن سۇ جاۋجىڭ زوررىعپ اۋىرىپ، 1929 - جىلى ئاۋاقاستان قايتىسپ بولادى. ۋمىرىنىڭ سوڭغى مىيۇتتارىندا سۇ جاۋجىڭ ۋماز - ياياعىسىنداى بۇقارانى كۇرەس جاساۋعا ۋىمىداستىرۋدى ەسىنىن شىعارماي، كوتىلمىن سۇراي بارعان جوۋ نىلاي قاتارلىلارعا: ”قالىڭ خالىق تۇرمىس كەشىرۋىگە شاراسىز قالدى، توڭڭەرىس جاساۋ كەرەك، ول ۋمىزدىڭ ۋىمىداستىرۋ- مىزدى كۇتىپ تۇر“. ”كوپشىلىك ۋىر نىيەتىەن كۇش بىرىكتىرىپ، جابال سەلبەسىپ، توڭڭەرىستىڭ سوڭغى جەڭسىنە قول جەتكىزۋىمىز كەرەك!“، - دەيدى. جاۋجىڭ ەسكەرتكىش مەكتەبى ۋمورال - تارىبە باسقارماسىنىڭ مەڭگەرۋشىسى گو تىڭجىڭ وسى قىزىل تارىبە ساباعىن بەردەتىن وقىتۇشى، ول: ”قىزىل گەندى جالعاستىرۋ ۋمىزدىڭ جاۋاپكەرلىشلە-

ەمدە جاسىرىن پارتيا ياپچىكاسىنىڭ جاۋاپتىسنا بىلاي دەيدى: ”كوپشىلىككە مىنسانى ايت، دىڭ جۇڭشيانىڭ سۈيەگىن ورتەپ جىبەرسە دە، دىڭ جۇڭشيا ۋباربىر كوممۇنىستىك پارتيا مۇشەسى“.

1933 - جىلى 9 - ايدىڭ 21 - كۇنى نانچىڭنىڭ يۇيخۇاتاي جازا الاڭىندا دىڭ جۇڭشيا ”كومىنداڭ كەرتارتىباشىلارىن جوعالتىايىق!“، ”جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسى جاساسن!“، ”دۇنيە ۋجۇزى پرولەتارلارى بىرىڭگەدەر!“ دەگەن ۇراندى اسقاقتا تا تا ايغايلاپ تۇرىپ ەرلىكپەن قۇربان بولدى، سول كەزدە 39 جاستا بولاتىن.

”دىڭ جۇڭشيا بىچاڭ سىندى وسى قىزىل تويىم- راقتا جارىققا شىققان سانسىز قاھارمان ۇل - قىزدار- دىڭ ۇزدىك ۋاكىلى، بىچاڭ خالىقتىڭ ماڭگىلىك ماقتا- نىشى“، - دەدى بىچاڭ اۋداندىق پارتكومنىڭ ورنىبا- سار شۇجىسى، اۋدان اكىمى بىچاڭ رۇنجۇاي. دىڭ جۇڭشياىى ەسكە الۇ ۇشىن بىچاڭ اۋدانى 1994 - جىلى جۇڭشيا الاڭمىن سالىدى ۋارى ونىڭ مىس ۋمۇسىنىن تۇرعىزدى. ۋر جىلى چىڭجىڭ كەزىندە جەرگىلىكتى پارتكوم، ۇكىمەت كادر مەن بۇقارا، وقۇشلار ۋاكىلدەرى قاتارلىلاردى گۇل قويىپ، ازايىلدىرۋىگە ۋىمىداستىرادى.

دىڭ جۇڭشياىنىڭ بايرىعى تۇراعى مەملەكەت- تىلىك ۋتۇيىنىدى مادەنىيەت ەسكەرتكىشتەرىن قورعاۋ ورنى، خۇنان ولكەسىنىڭ 1 - تويىناعى وتانىشلىدىق تارىبە ۇلكى كورىستەۋ بازاسى. 2020 - جىلى 10 - ايدا بىچاڭ اۋدانى دىڭ جۇڭشياىنىڭ با- يىرىعى تۇراغىنىڭ دەڭگەيىن جوعارىلاتىتىپ، جاڭالاۋ بىجەنەرياسىن باستاپ، بايرىعى تۇراقىتى جوندەدى، قورعادى ۋارى دىڭ جۇڭشيا جولداس- تىلىك ۋمىرىندەڭى زىگى سىتىەرى كورمە ۋىيىسى سىندى قۇرىلمىلاردى جاڭادان جاسادى، قۇرىلىس مە- جەمەن بىيل جل سوڭىندا اياقتايدى.

(شىنخۇا اگەنتتىگىنىڭ 5 - ايدىڭ 9 - كۇنى چاڭشادان بەرگەن خابارى)

گىمىز“، - دەدى.

2008 - جىلى 8 - ايدا جۇڭجىڭ ۇشى اۋدانىسنا وقۇعا كومەككە بارىپ قايتىپ كەلگەن لو جىيۇڭ ارالداى وسى مەكتەپكە بارىپ وقىتۇشلىق سىتىەۋ- دى رىقتىلقىپەن ۋوتىنىپ، مەكتەپ باىستىعى مىندە- تىن وتەپ، تۇپ - تۇرا 13 جىل سىتىيدى.

لو جىيۇڭ بىلاي دەدى: ”جاۋجىڭ“ دەگەن ۋموز ماڭگى وشىبەيتىن قىزىل تاڭما. وسى بىرىنشە جىلدا ۋر جىلى 9 - ايدىڭ 3 - كۇنى جاپون شاپقىنشلا- رىنا قارىسى وعسىتىڭ جەڭسىكە جەتكەندىگىن ەسكە ۋتۇسىرۋ كۇنىندە مەكتەپ سۇ جاۋجىڭ كلاسنىڭ اشلىۋ سالىتىن وتكىزەدى؛ سۇ جاۋجىڭنىڭ تۇعان كۇنى 11 - ايدىڭ 11 - كۇنى مەكتەپ جىبەلىس قىمەل ورسىتەتە. دى؛ 9 - ايدىڭ 30 - كۇنى قۇربانلاردى ەسكە ۋتۇ- سىرۋ كۇنى مەكتەپ تاغى ساقا جاۋىنگەرلەردى وقۇش- لارعا قىزىل كىچىكاي ايتىپ بەرۋىگە ۇمىسنىس ەتەدى...

ول مىنىلاردى ۋبىلىلدىردى؛ مەكتەپ ”سۇ جاۋجىڭ رۇخى“ — قايسارلىقىەن العا ۋمتىلا- تىن شاپقاس جۇرگىزۋ رۇخىن، شىندىقتى ۋمىس جۇزد- نەن زىدەيتىن علمىي رۇختى، اتاق - ابىروي قۇمامان شىندىققا ۋمتىلىۋ رۇخىن، شىننايى دا جايىدارى سەلبەسۋ رۇخىن اسقاقتاتادى.

”ۋبىرىمىز وسى ۋبىر قىزىل رۇختىلىك نىقپالىن قابىلداۋدامىز“، - دەدى لو جىيۇڭ.

(شىنخۇا اگەنتتىگىنىڭ 5 - ايدىڭ 9 - كۇنى گۇاڭجىوۋدان بەرگەن خابارى)

جالعانعان وڭ بىلەك سىرتىنان بەكەمدەلەپ، جاقىن تۇستا- عى بۇنىداردى قىمەلداۋ ارقىلى توڭمىرەكتىڭى وركاندار- دىڭ قالپىنا كەلۋى جەبەلەپ، قان اينالىسىنىڭ تىركىلىسىىز- دىگىنە، قايتا جالانعان بىلەكتىڭ جانداۋنا كەپىلدىك ەتە- لەدى؛ ۋپەراتسىيادان كەيىنگى ەكىنشى ايدا قولداى قىر- ساۋلار لىنىپ، سۇلى سىك تىزگىندەلەپ، بۇنىداردىڭ سە- رەسىپ قالۋىنان جانە بۇلىشق ەت، سىڭىرلەردىڭ جابە- سىپ قالۋىنان ساقىق جاسالادى؛ ۋشىنىشى ايدا نەگىزىتىن جەتلىگەن سۇيەك سىنىعى بولىمىندەڭى سىرتقى بەكتىكىش قىرساۋلار لىنىپ، تىرتىق جۇمىسارتىلەپ، جابىسۋ ازايىتلەپ، ارەكەت جانە سىزىنىستىك جاتىعۋ كۇشەيتىلەدى.

”شىياڭكەرلەردىڭ زىگى نىيەتى مەن يىگى ونەرىنە العىس ايتامىز، وتانىڭ شەكسىز مەيرىنە العىس ايتامىز“، سول كۇنى قولىنا سىلىق جالاۋشامىن ۇستاعان سۇدىمما وتباسىنداىملار اتىنان بارلىق ەمدەۋ - كۇتىمەدەۋ قىزمەت- كەرلەرىنە شىنايى راقىمەت ايتىپ، وتانىڭ ۇلى شاڭىراغە- نىڭ ۋبىر قارايانىم شاراۋا وتباسىنىڭ بالاسىنا بەرگەن قامە- قورلىغىنا العىسىن ۋبىلىلدىردى. ”وسى بىرىنشە كۇندە ۋمىز اتىن قالدىرماغان كوپتەگەن بەيتانىس ادامداردىڭ جىلۋاقت- شاسىن الدىق، زىگى نىيەتتى جاندار وتە كوپ ەكەن، وتيا- سىمىزداعى بارلىغىمىز ۋومىر بويى ۇمتىيمايمىز!“، - دەدى سۇدىمما تىبەرىنە.

اۋرۇنىڭ قوسىمىشا بەلىگىلەرى جانە اياغىنىڭ تەرەڭ قابات-

تىق ۋەناسىندا قان ۋىمىعى تۇپلۇنىنان ساقاتىندى. لي لي بىلاي دەدى: قوعامنىڭ ۋر سالاسى ۋاقىتپەن جارىسىپ مەبىرىم ۇتىلامالى كۇشىن جالعاغاندىقتان عانا، بالانىڭ وڭ بىلەڭى امان قالپ، شياۋمايدىڭ بۇگىنگى تولىق ۋۇمتتى جاعدايى قولعا كەلدى.

لي لي تانىستىرىپ بىلاي دەدى: قازىر شياۋمايدىڭ قايتا جالانعان وڭ بىلەگىنىڭ قالپىنا كەلۋى وتە جاقسى، ۋراقىيسى قانبىۋ سىپاتتى كورسەتكىشتەر قالپىتى كۇيىگە كەلدى. جارالانغان كەزدەڭى سوققى سەبەبىتىن تۇلەغان ەرەكشە جاراقات سىپاتتى وكپە سۇلانوۋى قازىر كورنەكتى جاقساردى، كەسكىندەۋەدىن قاراغاندا، وكپەدەڭى جالقاق كورنەكتى ۋسىمىرلىپ، قۇستىق كىشىرەيدى.

”الداعى جەردە ۋمىز ۋتۇيىندى بالانىڭ بىلەك يىقۇانتىن ساۋىقتىرۋعا جانە پىسىچولوگىيالىق جاراقاتىن ساۋىقت- تىرۋعا اۋدارامىز“. شىنجىياڭ مەدىتسىنا داشۋەسىنە قاراستى جۇڭي شىپاخانىاسى ساۋىقتىرۋ ۋبولىمىنىڭ ورنىباسار مە- گەرۋشىسى لياۋ جۇن بىلاي دەدى: بىلەكتى ساقىتاپ قالۋ تەك قانا ۋمىرىنىشى قادام، بىلەكتىڭ يىقۇانتى تەزىرەك قالپە- نا كەلتىرۋ ۇشىن، كەيىنگى مەزگىلدە تاغى يىقۇانتى ساۋىقت- تىرۋ جاتىنعۇىن جاساۋ كەرەك. شياۋمايدىڭ اۋرۇ جاعدا- يىمەن ۇشتاستىرىپ، ۋپەراتسىيادان كەيىنگى العاشقى ايدا

دىڭ جۇڭشياىنىڭ ۋمۇسى.

□ شىنخۇا اگەنتىگى تاراتقان

□ شىنخۇا اگەنتىگىنىڭ ۋتىلىشىسى / تان چاڭ

4 - مامىر جاستار مەرەكەسى قارساڭىندا ۋبىر توپ جابىس كوماندىر - جاۋنىڭەر خۇنان ولكەسى بىچاڭ اۋدانى ۇلىڭ قالاشىعى دىڭجىيا - ۋان قىستاعىنا كەلدى. دىڭ جۇڭشياىنىڭ بايرىعى تۇراعىندا ولار شاعىن پارتيا ساباعىن تىڭداۋ، توڭگەرىستىك مادەنى ەسكەرتكىشتەر- دى ەكسكۇرسىيالاۋ، پارتياغا كىرگەندەڭى سەرتىن قايتا ەسكە الۇ سىندى فورمالارمەن دىڭ جۇڭشياىنىڭ شۇغە- لالى زىگى سىتىرىنەن ۋيرەنىپ، توڭگەرىستىك قۇربان- دى ساغىنا ەسكە الدى.

”دىڭ جۇڭشيا جولداستىڭ توڭگەرىستىك تارىب- جىننان مەن توڭگەرىستىك اعا بۇنىداردىڭ بويىنداى حاۋىپ - قاتەرلەرگە، بوگەتتەرگە مويمىپاتىن، قان توكىپ قۇربان بەرۋدەن قورنىقاتىن، بار نىيەتمەن پارتيانىڭ توڭگەرىستىك سىتىەرى ۋشىن كۇرەسۋ- دەن تىنىپاتىن وسكەلەڭ پەيلىىن سەزىندىم“. قارۋلى

سۇ جاۋجىڭنىڭ ۋمۇسى.

□ شىنخۇا اگەنتىگى تاراتقان

□ شىنخۇا اگەنتىگىنىڭ ۋتىلىشىسى / ۋاڭ خاۋمىڭ

”سۇ جاۋجىڭ كەدەي ەڭىشى وتباسىندا دۇنيەگە كەلگەن، بالا شاعىندا وتپاسى تاپىشلىقتا وتكەندىك- تىن، نەبارى 3 جىل جەكشە مەكتەپتە وقىعان...“. سامبىر - سامبىر كىتاپ وقىعان داۋىس گۇاڭدۇڭ ول- كەسى جۇحاي قالاسى تاڭجىياۋان قالاشىعى چى - اۋ

(ياسى 1 - بەتتە)

مىنە بۇل ”ۋر ۇلت بۇقاراسىنىڭ حال - جابىن كوڭىل تورىنە قوياتىن“ ادامدى ەڭ يالندىراتىن تۇسىنىكتەمە، مىنە بۇل ”خالىقتى ۋسۇبۇ — كوممۇنىستەردىڭ سۈبىسەنىشلىگىنىڭ ەڭ جو- عارى دەڭگەيى“ دەگەننىڭ ەڭ جاندى تۇ- سىندىرمەسى؛ مىنە بۇل ”مەن بۇقارا ۋشىن ناقتى ۋمىس سىتىەيىمىن“ دەگەننىڭ ەڭ بەرىك تە پارمەندى ۋمىس جۇزىندىك ارە- كەتى. تىپتەي قىلاڭىننان توركىننى تانىسىڭ دەگەندەي، وسى اسەرلى اڭگىمەنىڭ تەرەڭ تۇكىرىندە جۇڭخۇا وركەنىيەتىنىڭ ۋمىرگە قاتىستى ۋمىس، ۋمىر بارىنەن جوعارى تۇرادى دەيتىن ۋمورالدىق كوز- قاراسى مەن گۇمايتىنارلىق رۇخى قامتىلا- عان، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ تامىرلاسى، تاغىدىر- لاس قۇن ۇستانىمى ايگىلەنگەن، ۋتپىتى دە ماڭغىزدىسى، شىنجىياڭداى ۋر ۇلت بۇقارا- سىنىڭ تىرشىلىك ۇقىعى، سالاماتتىق ۇقىغە- عى سىپاتى نەگىزگى ادامدىق ۇقتىقنارى تولىق قامتاماسىز ەتىلگەن شىنايى جاعدايى ايگىلەنگەن.